Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. post. - II Gruppo

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava: Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo: Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 27 | Gorica - 5. julija 1956 - Trst | Izhaja vsak četrtek

PRAZNIK SLOVENSKE PESMI IN SLOVENSKE BESEDE NA REPENTABRU

Nedeljskega tabora Slovenske prosvete se je udeležilo nad 2.500 ljudi s Tržaške, Goriške in Koroške. — Zamejski Slovenci spet enkrat združeni na skupni prireditvi

REPENTABOR je postal simbol svobodne slovenske kulture. Od 1947. leta dalje se zbiramo demokratični katoliški Slovenci s Tržaške, Goriške in s Koroške na tem prelepem kraju, izražamo zvestobo svojim idealom ter pripravljamo praznik slovenske kulture.

Nedeljski, po vrsti peti slovenski tabor je bil zopet po daljšem presledku. Slovenske množice pa so pokazale, kako zelo si takih prosvetnih praznikov žele. Kljub skromni propagandi, ki jo more razviti Slovenska prosveta, saj nima na razpolago denarja, ne dnevnega časopisja, je prihitelo na Repentabor res lepo število ljudi.

SLOVENSKA PROSVETA je pripravila izredno bogat spored. Trajal je skoraj tri ure brez kakršnih koli odmorov. Vrstila se je pesem za besedo, zbori za solisti, folklora in drama. Veseli smo, da je naša katoliška prosvetna centrala tako živa in ustvarjalna. Njen nedeljski tabor priča o veliki sili njenega življenja.

SLOVENSKA ZAMEJSKA SKUPNOST je naslednja značilnost petega tabora. Udeležile so se ga tudi slovenske katoliške organizacije s Koroške in Goriške. Drug drugemu smo dajali poguma in merili smo sile svoje ustvarjalnosti. Zato je bila nedelja tudi prelep praznik našega bratstva, bratstva vseh zamejskih katoliških Slovencev.

Obenem je bil to PRAZNIK MLADOSTI. Saj je domalega ves bogati spored izvajala slovenska mladina. Mladina na odru, mladina med gledalci. Zato je bil stik tako živ in neposreden.

Repentabor je presenetil tudi po bogati LITERARNI USTVARJALNOSTI. Pred množico so prihajali pesniki in pisatelji s Koroške, z Goriške in mladi literarni rod s Tržaške. Igrali so igro modernega, spet mladega pisatelja Jerasa. Rod, ki je tako prevzet od lepote slovenske besede, stopil v nje službo in jo na tako vzvišen način poveličuje, ta rod služi narodu, ki ne more umreti.

REPENTABOR je nov mejnik v rasti slovenske katoliške prosvete, je dokaz mladosti in žive ustvarjalnosti in potrdilo zvestobe krščanskim idealom, idealom naših dedov, iz katerih smo vso dolgo in trdo zgodovino črpali moči za svoje življenje.

Repentabor je znova povezal vse zamejske katoliške Slovence. Ob svojih duhovnikih so na najslovesnejši način izpovedali svojo ljubezen do materine besede, izpričali in potrdili ljubezen do domovine in potrdili svojo povezanost s Cerkvijo in vdanost Bogu. To so tisti temelji, ki v zmedenosti časa in navalu brezboštva morajo ostati svetli in večni.

DEL MNOŽICE NA REPENTABRU

Skavtske straže . . .

Nebo je bilo jasno, nikjer nobenega oblačka. Veseli smo bili in mnogi so se odpravili že zgodaj na pot. Mnogim je bil tabor izlet. Tako so se začeli zbirati ljudje že v zgodnjem popoldnevu za repentaborskim obzidjem. Takoj pa so presenetile lepo urejene skavtske straže, ki so skrbele za red in bile pripravljene, da nudijo v primeru kake nezgode prvo pomoč. Letos smo videli prvič slovenske katoliške skavte tudi na tej veliki prosvetni prireditvi in smo jih bili veseli. Njih starešina, prof. Theurschuh jih je razporedil in jim dal navodila, ki so jih izvedli brezhibno. Mlado skavtsko četo iz vsega srca pozdravljamo. Letos smo bili tudi točni vsi. Redki udeleženci so zamudili in tudi organizatorji so pričeli brez kakih večjih zamud. Tudi to nam je bilo všeč.

Prihaja škofov delegat

Tabor je začel in vodil prof. Jože Peterlin. Po prvih uvodnih besedah in pozdravu je predstavil občinstvu slovenskega tržaškega stolnega kanonika, msgr. Kramariča, delegata tržaškega škofa, ki je prinesel taboru njegovo poslanico in njegov blagoslov. V slovesnem ornatu je stopil msgr. Kramarič pred mikrofon, prebral poslanico in podelil blagoslov. Občinstvo je dalo vidnega izraza zadovoljstva z navdušenim ploskanjem nad lepo nadpastirjevo pozornostjo.

Pesem na taboru

Koroščí so prišli z zborom, ki šteje okoli 70 pevcev. Sestavljajo ga Rožani iz različnih vasi. Skladatelj Anton Nagele jih je družil in vadil na skupnih vajah, da nam bi odpeli peto igro o Miklovi Zali, kakor si jo je zamislil on, Anton Nagele. A tik pred odhodom je skladatelj zbolel, zato je zbor vodil skladateljev brat, Matej Nagele. V izvajanju Miklove Zale se je zato tudi čutila negotovost, zato pa nam niso nič manj gotovo zapeli svojih koroških narodnih pesmi. Že po prvi melodiji, je kar zadišalo po Koroški. Nihče ne zna tako zapeti koroške pesmi kot Korošec sam. Zato so tudi našli z njo pot do srca vseh Slovencev. Tista otožnost in boječa misel, ko preganjani človek ne ve, ali bi jo izrekel na glas, tista sanjavost, pa spet vrisk s planine, to nam je zvenelo iz koroške pesmi.

Zelo je bil všeč solo Tonija Lipnika. Izredna toplina in liričnost njegovega glasu je prevzela poslušalce na mah. Posebno je ugajala Pesem o rojstvu, ko solo spremlja zbor. To pesem so morali koroški pevci na splošno željo ponoviti.

Vse drugačni so seveda GORIŠKI PEVCI, zbor SKPD, ki ga vodi prof. Mirko Filej. Če je bilo čutiti pri Koroščih rahlo negotovost, goriški zbor sledi svojemu dirigentu s tako preciznostjo in poje s tako dovršenostjo, da spominja na poklicne pevske zbore. Schwabova Kanglica in Vodopivčeva Belokranjska balada sta težki skladbi, a goriški zbor ju je zapel z lahkoto, ki preseneča. Zelo pa so navdušile tudi pesmi iz prvega prizora 3. dejanja Försterjeve opere *Gorenjski slavček*. Ta zbor bi lahko odpel celotno opero in kar žal nam je bilo, da je bil to le odlomek. Mislimo, da je to danes najboljši pevski zbor na Primorskem in je škoda, da ga ne slišimo v Trstu večkrat. Goriški prispevek taboru je bil zares lep in dragocen.

Folklora in igra

Prijetno spremembo so prinesli v spored fantje in dekleta v živih, barvitih primorskih narodnih nošah. Prikazali so nam VASOVANJE NA KRASU, kakor ga je zapisal Slavko Rebec in kakršno je bilo v davnih dneh. Izvajali so ga openski fantje in dekleta, glavne vloge pa so si razdelili člani Slovenskega odra. Prof. Peterlin, ki je režiral to folklorno sliko, ji je skušal dati čim bolj verno pristnost tudi s tem, da so jo igralci izvajali v narečju. Dialekt sicer ni bil enoten, saj govori tako rekoč vsak kraj na Tržaškem svoj govor, vendar je slika zelo pristno učinkovala. Prinesla je nemalo smeha in razvedrila. Srebotovega, ki je prišel iz druge vasi pod okno in se je še norčeval iz deklet, so domači fantje kaznovali: skozi rokav so mu vtaknili kol in mu nanj privezali roke. Tak je potem moral skozi vas, dokler se ga ni kje kaka dobra duša usmilila. Potem fantje zapojo na vas. Tu pa so imeli glavni delež openski fantje, ki so že pri svojih prireditvah pokazali dovršenost svojega mladega pevskega zbora. Glavne vloge so odigrali: Maro je igrala zelo prisrčno Marija Oficija, fante pa Pertot, Štoka, Vrabec, Bajc in drugi.

PRIZOR IZ FOLKLORNE SLIKE »VASOVANJE NA KRASU«: FANTJE KAZNUJEJO NEPOKLICANEGA VASOVALCA

PRIZOR IZ »TRŽAŠKE LEGENDE«

Tržaška legenda

Nad vse nas je presenetila Tržaška legenda, najnovejša drama Mihaela Jerasa. Iz nabranih zgodovinskih podatkov je napisal igro iz časa cesarja Diokleciana, ki se je začel nazivati Dominus et deus in ki je hotel, da državljani zažigajo kadilo pred njegovo podobo. Tedaj se upre mlado krščanstvo tej zahtevi. In prvi mučenci padajo, padajo na teh tleh: sv. Socerb, sv. Justina, sv. Just, sv. Sergij . . . Že bi se hoteli nekateri upreti, kajti večina vojakov je že kristjanov v tedanjem Tergestu, večina med vojaki . . . , toda Duhovnik svari in opozarja, da še ni prišel čas.

»A zmaga je naša«, pravi, »naša, tudi brez tvojih legij, Sergij. Prihaja ogenj, ki bo zajel svet . . .«

In zadnja slika, ki je simbolična, prikaže čas treh stoletij kasneje. Tedaj pridejo Sloveni v kraje do morja in iščejo novo domovino. In tu najdejo cerkve, znamenja velikega časa prvih mučencev krščanstva. Tedaj mati sv. Justa pokaže svetišče našim prednikom, češ: naselite zemljo do morja in sprejmite duhovno dediščino preteklosti, dediščino prvih mučencev s teh tal.

S to igro nam je Jeras ponovno dokazal svojo veliko umetniško nadarjenost. Nikjer ni vsiljiv, nikjer pridigarski, te drame se ne drži tista poučnost in romantika nekdanjih starih verskih iger, ki smo jih toliko videli. Tržaška legenda je moderna, je sodobna. Kot se je nekoč moral katoličan upreti malikovalstvu vladarjev, tako tudi danes ne more pripogibati kolena in zažigati kadila kakim posvetnim vladarjem.

Dejanje raste organično in neprisiljeno. Ideja in beseda je lepa. Veseli smo te nove Jerasove dramske pesnitve.

Prof. Jože Peterlin, ki je režiral delo, je vložil vanj vso ljubezen. S svojimi igralci Slovenskega odra je dosegel izredno učinkovit in prodoren uspeh. Veliki prostor so igralci izpolnjevali z gotovostjo, svojim vlogam so bili predani vsi od zadnjega do prvega. Težo vlog so nosili: Gregor Pertot v Fabiju, Drago Štoka v patru Sebastjanu, Livij Valenčič v centurionu Sergiju, Marija Bobkova v Materi, Edi Košuta v Justu, Sergij Bandel v prefektu, Feručo Jakomin v Slovenu in drugi. Tudi obleke so učinkovale zelo lepo.

Tako je bila predstava Tržaške legende zares krona celotnega tabora.

Književniki na odru

Včasih so imeli književniki poseben nastop, letos so nastopali med posameznimi točkami s kratkimi prispevki. Ta način se nam zdi bolj posrečen. Vsekakor pa smo veseli te revije mlajših in starejših ustvarjalcev. S Koroške sta brala pesmi *Milka Hartmanova* in *Valentin Polanšek*. Njuna poezija diši po Koroški, je pesem in bolečina koroškega srca. Občinstvo ju je zelo veselo in navdušeno sprejelo.

Goriška pesnica *Ljubka Šorlijeva* je prebrala pesem o Sv. Višarjah. Pesem je ena sama molitev in en sam trepet mehke duše za slovenski narod. Njena mehka beseda je našla takoj pot do vseh src.

In potem se je vrstil tržaški najmlajši pisateljski rod. *Evelina Umekova* je prebrala kratko prozo o Dekletovi mladosti. Mlado dijakinjo, ki je stopila pred občinstvo v lepi narodni noši, je množica navdušeno pozdravila. Za njo je prišla že iz revije Vera in dom znana pesnica barkovljanskega obrežja, *Bruna Pertotova*. Zelo je ugajal njen slavospev morju. Prišel je *Feručo Jakomin* in je prebral simpatično pesem o dekletu, ki nekje v Istri sanja med cvetočimi breskvami. Pesem je zelo ugajala. In še *Vijolica Fondova* je stopila na oder. Z navdušenjem jo je pozdravilo občinstvo. Prebrala je kratko prozo, prežeto z ljubeznijo do slovenske obale.

Dr. A. KACIN:

GORIŠKI POZDRAV

Dragi rojaki s Koroškega, Tržaškega in Goriškega!

Prihiteli smo sem na staroslavni Repentabor, da na tradicionalnem prazniku slovenske besede in pesmi zopet izpričamo povezanost med zamejskimi Slovenci. Če je pesem in sploh umetnost najmočnejši, ker najintimnejši izraz narodne samobitnosti in volje do življenja, potem mora vsakdo priznati, da je slovenski narod neuničljiv, kajti naša pesem je stara tisoč let in bo živela še naprej. In prav to je važno! Važno je pa tudi, da to življenjsko voljo izpovemo pred vsem svetom, da bodo vsi slišali in razumeli, da želimo svobode, pravic in enakopravnosti. Vemo pa tudi, da Bog pravice ni skril in da pride čas, ko dosežemo to, po čemer hrepenimo. V tem lepem upanju vas v imenu Slovenskega katoliškega prosvetnega društva in vseh drugih slovenskih katoliških organizacij na Goriškem prav prisrčno pozdravljam.

Ta mladi pisateljski rod je presenetil po številu in kvaliteti. Še bi bili radi slišali *Draga Štoko, Silvo Resinovičevo, Evo Zniderščičevo* in druge. A ti so bili zaposleni pri igri. Upamo, da nam bodo posebej enkrat pripravili večer slovenske besede.

Pozdravi

Kako bi dali izraza notranjemu zadovoljstvu in sreči vseh udeležencev zaradi prelepega srečanja na Repentabru drugače kot tako, da so govorili zastopniki vseh treh pokrajin. V imenu Goričancev je govoril ravnatelj dr. Anton Kacin; njegov pozdrav je na drugem mestu.

V imenu koroških Slovencev pa je govoril najprej slikar g. August Čebul, ki je poudaril zaključno misel pete igre o Miklovi Zali, živeti hočemo! Živeti pa je mogoče le z voljo in z delom, neprestanim in skrbnim ustvarjanjem duhovnih vrednot.

In na koncu se je v imenu Koroških Slovencev zahvalil za lep sprejem in izraze simpatij ter za prelep praznik, ki so ga Koroščci doživeli med nami, g. Srienc. To je pisatelj današnje Koroške, ki ga poznajo bralci revije Vera in dom po njegovi uvodni povesti izpred dveh let, Pastir Ciril.

Duše in srca vseh udeležencev tabora so bile prepolne sreče in zadovoljstva, da bi jo mogli popisati s skromno besedo. Gotovo je bila to največja slovenska kulturna manifestacija zadnjih let na Tržaškem. Manifestacija svobodnih Slovencev in svobodne slovenske kulture. Ta praznik bo ostal vsem, ki so se ga udeležili v nepozabnem spominu. Skoraj triurni program ni utrujal in vsi udeleženci so z veliko pozornostjo sledili vsaki točki. To pa je najlepše priznanje izvajalcem in organizatorjem. Zato želimo, da bi se besede prof. Peterlina, s katerimi je tabor zaključil, kmalu uresničile: Na veselo svidenje!

NAŠ TEDEN V CERKVI

8. 7. nedelja, 7. pob.: sv. Evgen III., p. sv. Elizabeta Portg., vd.
9. 7. ponedeljek: sv. Nikolaj in tov., m.
10. 7. torek: 7 bratov m., sv. Rafina, d. n.
11. 7. sreda: sv. Pij I., p., sv. Olga
12. 7. četrtek: sv. Mohor in Fortunat, m.
13. 7. petek: sv. Anaklet, p. m.
14. 7. sobota: sv. Bonaventura, š., c. uč.

*

SV. BONAVENTURA (1221-1274). Štirileten je zbolel smrtnonevarno. Mati se je obrnila do sv. Frančiška As. in obljubila, da otroka, če ozdravi, izroči njegovemu vodstvu. Svetnik je molil k Bogu, otrok je ozdravel.

Ko je zrastel, je stopil v frančiškanski red. Učen, pobožen, prijazen, svet, ljub Bogu in ljudem je 36 let bil že izvoljen za predstojnika vsega frančiškanskega reda.

Na lijonskem vesoljnem cerkvenem zboru je s svojim vljudnim in učenim nastopom odločilno vplival, da je prišlo do zedinjenja med katoliško in pravoslavno cerkvijo.

Spisal je Rožice sv. Frančiška; prestavljene so tudi v slovenščino.

Molimo za zedinjenje krščanskih cerkva s katoliško!

Isti čas je rekel Jezus svojim učencem: »Varujte se lažnivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabežljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali. Mar bero grozdje s trnja in ali smokve z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, slabo drevo pa rodi slab sad. Ne more dobro drevo roditi slabega sadu in ne slabo drevo roditi dobrega sadu. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se poseka in vrže v ogenj. Po njih sadovih jih boste torej spoznali. — Ne vsak, ki mi pravi: 'Gospod, Gospod,' pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.«

*

Jezus svari svoje vdane prijatelje: Varujte se lažnivih prerokov, varujte se zapeljivcev! Hkrati opozarja nekako takole: Ne verjemite hitro nepoznanim ljudem in ne nasedajte! Bodite previdni in presojajte duhove! Preden komu verjameš, se moraš prepričati, s kom imaš opraviti, posebno, če gre za važne stvari. Kako koristno je pravilo za presojanje in spoznavanje ljudi, ki ga daje Učenik:

1. *Po njih sadovih jih boste spoznali.* Človek je kakor drevo, ki rodi sebi primeren sad: če je dobro, rodi dober sad; če je slabo, rodi slab sad. Tako tudi človek. Bog hoče in zahteva notranjo dobroto in vidno svetost, t. j. svetost pokazano v življenju. Svetost je namreč tisti sad, ki ga mora po božji volji obroditi človek, posebno vernik. Če tega sadu ne bo, potem se Bog človeka naveliča, mu vzame življenje in ga pahne v večni ogenj. Nima namreč od njega nobene koristi, kakor ne gospodar od brezplodnega drevesa; tako se brez vsake škode poseka in vrže na ogenj. Grešniki, ki se nočejo spokoriti, so brez koristi: v škodo so sebi, Bogu in ljudem. Greh je zahteval Jezusovo mučeniško smrt. Greh muči cele mase ljudi. Greh kali srečo in mir. Greh povzroča večno trpljenje in smrt. Oklenimo se torej svetosti, t. j. brezgrešnega življenja, da bomo kakor plodovito in rodovitno drevo, ki je gospodarju v veselje in zadoščenje.

2. *Ne pojde v nebeško kraljestvo tisti, ki izgovarja božje ime, temveč tisti, ki vrši božjo voljo.* Svetost ni v besedi, svetost je v dejanju, v življenju. Bog ni zadovoljen le z našo besedo, tudi ne s samo molitvijo, hoče našo pamet, naše srce, našo dušo in celo osebo z vsemi talenti; hoče zase naše življenje. Treba je z življenjem, s celim življenjem slaviti Boga; vedno in povsod vršiti Njegovo voljo, nikdar prestopiti Njegovih zapovedi, postaviti vedno Njega na prvo mesto, živeti Njemu in živeti zanj. Naša večna sreča ima tale pogoj: dostojno slaviti Boga, zlasti z osebno svetostjo!

Prosimo Jezusa, naj nam jo da! Molimo vztrajno, borimo se zoper skušnjave, delajmo za vsestransko poštenost in ne zanemarjajmo pogostega sv. obhajila! — Jezus, vir svetosti, posveti nas!

Iz življenja Cerkve

20.000 FRANCOSKIH VOJAKOV V LURDU

Svetovno Marijino svetišče Lurd je vajeno vseh mogočih prizorov. Vendar je dne 10. junija nudilo kaj svojevrstno sliko, ko je trg pred baziliko preplavila množica 20 tisoč vojakov iz vseh francoskih pokrajin. Prišli so z namenom, da molijo za svoje tovariše, ki se borijo v Alžiru. Sv. mašo je daroval nadškof iz Toulousa, kardinal Saliège. Pretresljiv je bil tudi križev pot francoskih vojakov. Mnogi izmed njih so nosili težke lesene križe, da bi izprosili pri Bogu mir in pravo sožitje med narodi. Velika večina vojakov je pristopila k sv. zakramentom. Sv. spoved so opravili kar na obrežju Gava, kjer je na stotine duhovnikov spovedovalo. Med vojaki je bilo tudi večje število bolnikov-ranjencev iz Severne Afrike in Indokine. Vrhovni vojaški kurat msgr. Badrè je podelil vsem bolnikom blagoslov z Najsvetejšim. Vsi so vztrajali na svojih postojankah molitve in trpljenja kljub vetrovnemu in deževnemu vremenu.

NAJLEPŠI DOKAZ HVALEŽNOSTI

Na izreden način je pokazal svojo hvaležnost bivši višji britanski častnik Desmond Basil, sedaj katoliški duhovnik. Po polomu Italije, leta 1943, se je zatekel v gorsko vasico Fosse v bližini Verone, kjer je našel varno zavetje pri tamkajšnjem župniku don Veronesiju. Leto prej je v nekem šotoru v Libijski puščavi prejel po rokah katoliškega duhovnika sv. krst. Med preprostim gorskim ljudstvom se je njegova vera še bolj poživila in, ko se je po končani vojni vrnil na Angleško, je zaprosil za vstop v semenišče. Postal je duhovnik in v znak hvaležnosti do ljudstva, ki ga je rešilo v dnevih stiske, je sedaj svojo prvo sv. mašo daroval v njihovi gorski vasici.

URESNIČENA NAPOVED

V Argentini je umrl salezijanski pater Jožef Reyneri v starosti 83 let. Pokojni je bil poznan kot vzgojitelj mladine po raznih salezijanskih zavodih v Južni Ameriki. V salezijansko družbo ga je sprejel sv. Janez Bosko, ki mu je napovedal visoko starost in da bo večino svojega življenja prebil daleč od svoje domovine. Pokojni pater je doma iz Turina in je bil v misijonih od leta 1892 dalje.

ŠVICARSKI MISIJONARJI

V Švici je veliko zanimanje za misijone. Preteklo leto je odšlo v misijone 69 duhovnikov, 10 redovnikov, 31 redovnic in 2 laični pomočnici. Večina novih misijonarjev je odšlo v afriške misijone.

BIBLIČNI INŠTITUT NA JAPONSKEM

Apostolski nuncij na Japonskem monsignor Fuerstenberg je otvoril v Tokiju nov biblični inštitut, ki ga vodijo očetje frančiškani, ki so bili izgnani iz Pekinga, kjer so vodili enak zavod. Redovniki, ki vodijo inštitut, pripravljajo novo izdajo svetega pisma v japonskem jeziku.

MISIJONSKE ŽRTVE

V lazaristovskem semenišču za misijone v Parizu so odkrili spominsko ploščo tistim članom družbe, ki so v zadnjih letih dali življenje za vero. Na plošči je vklesanih 39 imen misijonarjev, ki so bili umorjeni v letih 1940-1950, od teh 12 na Koreji, 8 na Kitajskem, 16 v Indokini in trije v Birmaniji.

ZGODOVINA GA JE SPREOBRNILA

V Južni Koreji je prestopil v katoliško Cerkev največji zgodovinar dežele Choi Nam Sen, ki je dobil pri krstu ime Peter. Nam Sen je bil goreč budist. Ob proučevanju zgodovine preganjanj na Koreji v 19. stoletju pa se je začel spraševati, zakaj imajo katoličani toliko mučencev, budisti pa nobenega. Poglobil se je v nauk katoliške Cerkve in ga sprejel.

OZDRAVLJENJE V FATIMI

10. maja je v Fatimi na Portugalskem nenadno ozdravel Portugalec Carlos Santeirox, ki je bil že tri leta hrom zaradi avtomobilske nesreče. Zdravniki so ugotovili, da so njegove poškodbe neozdravljive. Cerkvene oblasti se o dogodku še niso izrazile, ljudje pa so prepričani, da gre za čudež.

NOVA CERKEV V LURDU

Kardinal Gerlier je 30. maja blagoslovil prva dela za gradnjo podzemeljske cerkve v Lurdu, ki bo posvečena svetemu Piju X. Cerkev bo dolga 200 metrov in široka 60 metrov. Stala bo 1 milijardo frankov. Računajo, da bo cerkev dograjena do začeka leta 1958, ko bodo v Lurdu praznovali 100 letnico Marijinega prikazovanja.

KANONIK CARDIJN V RIMU

Nedavno je bil v Rimu belgijski duhovnik, kanonik Cardijn, ki je ustanovil katoliško organizacijo delavcev, tako imenovanih žosistov. Sprejel ga je sveti oče. V Rim je prišel pripravljat veliko romanje delavske katoliške mladine iz vsega sveta, ki bo v avgustu prihodnjega leta. To romanje hoče poglobiti duhovnost mladih delavcev in javno izpričati, da je samo v katoliški Cerkvi resnica in rešitev iz stisk sedanje dobe.

»PREOBRAZBA« MISIJONARJA

Kitajski komunisti so obsodili na petletno prevzgojo misijonarja iz reda maristov, ker je v Kantonu učil katekizma kitajsko mladino in je dosegel, da ni vstopila v komunistične mladinske organizacije. Po obsodbi so ga takoj odpeljali v neko prisilno taborišče, tako poročajo iz Hong-Konga.

POMOČ LATINSKI AMERIKI

Sestala se je komisija španskih škofovskih konferenc. Člani komisije so razpravljali, kako bi ugodili prošnjam škofov iz Južne Amerike, da bi jim poslali duhovnikov. Potrebovali bi takoj 1000 duhovnikov. Razpravljali so o ustanovitvi posebnega malega in velikega semenišča, kjer bi se vzgajali duhovniki za delo v latinski Ameriki.

APOSTOLAT TISKA

V škofiji Owerri v Nigeriji v Afriki so misijonarji začeli izdajati dvomesečnik v 10.000 izvodih. Katoliški list se je vernikom tako priljubil, da so v nekaj mesecih naklado morali zvišati na 18.000. — Širjenje katoliškega časopisja je v sedanji dobi najuspešnejši apostolat!

JUNAKI V TABORIŠČIH

Koncentracijska taborišča in prisilno delo so simboli diktatorskih režimov 20. stoletja. Protestantski pastor Jožef Moj iz Kraslic je priobčil v tisku nekaj junaških del katoliških duhovnikov. Med drugim pripoveduje naslednji dogodek:

Delo, ki smo se ga vsi najbolj bali, je bilo delo v tako zvanem stolpu smrti, kjer smo predelovali uranovo rudo. Zračenje je bilo izredno slabo in radioaktivni prah se je dvigal od vseh strani, kar je imelo usodne posledice za zdravje. Presenečen sem bil, ko sem zvedel, da so se za delo javili prostovoljno trije slovaški katoliški bogoslovci. Nadomestili so nekaj družinskih očetov, ki so doslej delali v stolpu. Rekli so, da hočejo stopiti na njih mesto, ker jih doma pričakujejo žene in otroci.

Kmalu so videli, kaj more storiti moč dobrega zgleda med jetniki. Tudi na policijske stražnike je njih junaško dejanje napravilo silen vtis.

»SLUŽITI RESNICI V LJUBEZNI«

Tako geslo si je izbral za svoje škofovanje novi dunajski nadškof Franc Koenig. Slovesnega ustoličenja v cerkvi svetega Štefana so se udeležile najvišje oblasti.

ZDRAVILA ZA MISIJONE

Avstrijski katoliški zdravniki so poslali 21 zabojev zdravil svojim poklicnim tovarišem, ki delujejo po misijonskih bolnicah. Vrednost poslanih zdravil je 800.000 šilingov.

RAZNE NOVICE

HONORARJI RUSKIH FILMSKIH IGRALCEV

Iz izjav ravnatelja filmske ruske družbe »Mosfilm« je razvidno, da ruski filmski igralci ne prejemajo manjših mesečnih honorarjev od hollywoodskih. Poklicni sovjetski igralci imajo stalno mesečno plačo od 5-6 tisoč rubljev (približno 800 tisoč lir) poleg posebnih nagrad, ki dosežejo včasih tudi več tisoč rubljev na dan. Boris Andrejev je prejel za svojih 100 dni dela pri filmu Ilija Muromec nič manj kot 100 tisoč rubljev nagrade (nad 13 milijonov lir). Pri filmski družbi »Mosfilm« je trenutno zaposlenih 350 igralcev.

74 ŽRTEV LETALSKE NESREČE

Dne 20. junija je 40 milj južno od New Yorka strmoglavilo v morje veliko potniško letalo namenjeno v Venezuelo. Pri nesreči so izgubili življenje vsi potniki in člani posadke, 74 po številu. Letalo se je vsled okvare na motorjih vnelo in strmoglavilo v morje. Med potniki, ki so našli smrt, je bilo tudi 22 študentov iz najbogatejših venezuelskih družin, ki so se vračali iz New Yorka domov na počitnice.

VRNILE SO SE V ŽIVLJENJE

Devet japonskih deklet se je s smejočimi obrazi vkrcalo pred časom v New Yorku na letalo, ki jih je prineslo v domovino. Pred šestimi meseci so prišle z zakritimi obrazi v Ameriko, da jim tam najboljši ameriški plastični kirurgi popravijo skažene obraze, ki so jih bili strahovito poškodovali vročina in radioaktivni žarki prve atomske bombe, katero so leta 1945 ameriške letalske sile vrgle na otok Hirošimo. Za usodo nesrečnih deklet se je zavzela neka ameriška dobrodelna organizacija in oskrbela prevoz v Ameriko ter plačala drage operacije, da nudi nesrečnim žrtvam možnost, da se povrnejo v življenje med ljudmi.

(»Naš tednik-Kronika«)

PROMETNE NESREČE

V noči od 1. do 2. julija se je v ZDA dogodila druga še strašnejša letalska nesreča, ki je zahtevala 128 žrtev. Gre se za dve potniški letali, ki sta trčili druga ob drugo in nato strmoglavili na nepristopnih višinah Grand Canyona. Reševalne ekspedicije iščejo sedaj z helikopterji zoglenela trupla nesrečnežev, ki so vsi do zadnjega našli smrt v plamenih.

*

V tem stoletju je izgubilo več ljudi življenje pri prometnih nesrečah, kot jih je padlo v obeh svetovnih vojnah. V Evropi je letno ubitih ali ranjenih nad milijon oseb.

KOLIKO ČASA LAHKO PREBIJEŠ BREZ HRANE?

Človek brez vsake hrane in pijače ne vzdrži dolgo. Po dvanajstih dneh navadno omahne. Če pa si človek privošči pijačo, potem pa vzdrži precej dolgo. Doktor Tanner je vzdržal 40 dni, slikar Merlatti celo 50 dni. Prvenstvo nosi menda Irec Mac Swiney, ki je vzdržal 74 dni, a je svoj poskus plačal s smrtjo.

Pri živalih je odpornost zelo različna. Goveja živina in konji težko vzdržijo nad 8 dni brez hrane, golobje 13 dni. Psi zmorejo živeti brez hrane cele 3 mesece, žabe celo 12 mesecev. Zelo odporne so želve, ki se lahko postijo okrog 500 dni, kače 800 dni, nekatere ribe 1000 dni.

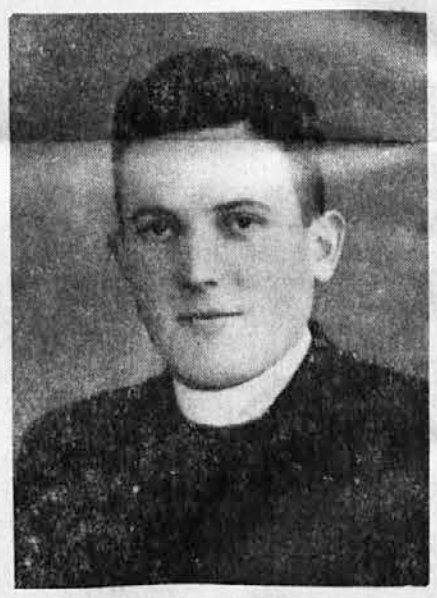

Č. G. ANDREJ SIMČIČ, ŽUPNIK IN DEKAN V SOLKANU, KI JE BIL OBSOJEN OD KOMUNISTIČNIH OBLASTI ZARADI SV. SPOVEDI

Škofov pozdrav Slovenskemu taboru

Dragi slovenski verniki!

Vesel sem bil povabila »Slovenske prosvete« na slovenski tabor, ki se bo vršil na eni izmed najbolj zgodovinskih točk naše škofije, na Repentabru. S tem so pokazali slovenski izobraženci in verniki svojo povezanost s sv. katoliško Cerkvijo, katere sem na Tržaškem višji pastir in škof. Žal mi je, da me višjepastirska služba — sv. birma, ki je bila že prej napovedana — zadržuje, da se tabora ne morem udeležiti osebno, zlasti še, ker je na programu igra o sv. Justu, našem tržaškem patronu.

Repentabor! To je nekdanje zatočišče vaših prednikov, ko so se potikali roparji ob glavnih cestah, ki so vodile skozi naše kraje. Za obrambo romarjev so se v oni dobi na mnogih prelazih naselili vitezi-templarji — in po nekaterih znamenjih sodeč so bili tudi na Repentabru.

Ko so leta 1470 krvoločni Turki prihrumeli ropat in požigat skozi Klano, Novi grad na Kras, in skozi Bazovico, Prosek in Tržič preko »bele reke« Soče na Furlansko do Vidma, so prihiteli okoliški prebivalci na ta utrjeni grič — tabor — da se pod varstvom preblažene Device Marije za temi zidovi branijo in rešijo strašne smrti in suženjstva.

Mogočen tabor in pa varstvo Marijino sta pomogla, da so takrat branilci odbili napad okoli 8000 konjenikov in sta uspešno varovala kristjane tudi še večkrat pozneje.

Danes napada brezbožni komunizem naše ljudstvo in mu hoče izruvati iz srca vero v Kristusa in razbiti zvestobo Cerkvi. Zato je razumljivo, da se zvesti kristjani zopet zbirajo prav na tem kraju, da izpovedo svoja katoliška načela ter izpričajo zvestobo Cerkvi ter vsem pokažejo, da so vredni nasledniki svojih prednikov.

Z molitvijo v cerkvi ste, dragi verniki, začeli današnjo prireditev. Naj vam dobri Bog in Marija stojita ob strani v boju za krščanstvo, ki je tudi meni nad vse pri srcu.

Blagoslavljam vaše delo v imenu + Očeta in + Sina in + Sv. Duha in naj ta blagoslov ostane pri vas in z vašim delom.

+ ANTON, škof

Poljaki terjajo kruh in svobodo

V poljskem mestu Poznanju, ki šteje skoro 300.000 prebivalcev, se je prejšnji teden zgodilo nekaj nenavadnega. Delavci so se uprli komunistični oblasti. V poznanjskih tovarnah imajo tako težavno delo, tako nizke plače in tako malo živil ter drugih potrebščin, da so že dolgo zahtevali izboljšanja. Toda pri komunističnih oblasteh, ki se hvalijo, da so delavske, so poznanjski delavci naleteli na gluha ušesa. Poslali so posebno delegacijo, da bi posredovala pri varšavski vladi. Ko se je vrnila v Poznanj, je tajna policija vse njene člane zaprla. Takrat je v ljudeh zavrelo. Šli so na ulice in začeli glasno zahtevati svoje pravice. Delavcem se je pridružilo skoro vse mesto. Vpili so: »Več kruha, več svobode, ven z Rusi!« Nastopita policija in vojaštvo. Del vojske in policije se pridruži upornikom in začeli so se poulični boji. Šest ur so bili delavci gospodarji mesta. Od zunaj so pridrle množice razjarjenih kmetov delavcem na pomoč. Oblasti so naglo poslale zanesljive oddelke komunističnega vojaštva pod poveljstvom ruskih oficirjev, ki je kmetom zaprlo pot v mesto in začelo s tanki, topovi in strojnicami napadati upornike. Surova sila je morala zmagati in komunistična oblast je v krvi zadušila krik poljskega delavstva po kruhu in svobodi. Po zadnjih poročilih je bilo več stotin mrtvih in kakih tisoč ranjenih.

Poljaki so ponosni na svojo neodvisnost, katero so jim komunisti vzeli. Ponosni so na svojo vero, katero jim hočejo strgati iz src. Zato sta zdaj, ko je bila mera polna, na poznanjskih ulicah spregovorila lakota in klic po svobodi. Topovi in tanki so mučeniškemu Poznanju sicer vsilili mrtvaški mir, toda prelita kri bo seme novega upornega duha, ki bo nekoč zlomil moč komunistične diktature, katera se je že marsikje začela krhati.

Dejstvo, da so se proletarci uprli komunistični oblasti, ki pravi, da vlada v imenu proletariata, mora silno mučno vplivati na vsakega komunista, v katerem je še kaj poštenja. V njem se mora nekaj zganiti, ga pretresti in mu omajati vero v komunizem. Poznanjski upor je strašna obsodba komunizma, ki je pokazal, da je zmožen vladati, ker v gospodarskem in socialnem pogledu ustvarja revščino, v političnem pa uničenje svobode ter diktaturo. Poljski delavec se je dvignil, ko je Moskva zajecljala nekaj besed o svobodi. Njegov nastop je bil preizkušnja za tako imenovano novo politiko, o kateri toliko govore in pišejo. Odgovor je prišel takoj. Zapeli so tanki in topovi. Torej tudi novi moskovski voditelji, Stalinovi »boljši« nasledniki o svobodi le govore, nočejo pa je dejansko dovoliti. Njihovo streljanje na kruha in svobode lačno poznanjsko delavstvo velja za svobodni svet neskončno več, kakor lepe besede in nasmeški sovjetskih diplomatov. Poznanjska tragedija je nova krvava sodba narodov nad komunizmom, kot jih zgodovina hrani že velik sveženj.

Za mir in krščansko omiko

Prejšnji teden se je končalo v Florenci mednarodno zborovanje za mir in krščansko omiko, ki ga imajo na pobudo florentinskega župana La Pire že več let. Zborovanja se je udeležilo veliko število uglednih ljudi iz vsega sveta na tej strani železne zavese. Predmet letošnjega zborovanja je bil »Prerokba in zgodovina«.

Na zborovanju je bilo več zelo zanimivih govorov in predavanj. Tako so govorili tudi za pravično rešitev sporov med narodi in za odpravo gospodarstva močnejših držav nad slabejšimi. Padla je tudi marsikatera koristna beseda, ki naj bi služila za primer, kako naj bi po resničnih krščanskih načelih italijanska večina ravnala s slovensko manjšino. Zelo zanimiv je bil govor predsednika italijanske republike Gronchija, ki je poudaril, da danes ljudske množice dozorevajo za soodgovornost pri vodstvu držav. Dalje je omenil krizo brezbožnega materialističnega mišljenja ter neozdravljive pomanjkljivosti komunističnega ustroja, ki misel na Boga izključuje iz hotenja in delovanja ljudi in zato tudi iz zgodovinskega dogajanja. Predsednik je pozval vse tiste, ki verujejo v Boga, naj si izprašajo vest, ali res izpolnjujejo svoje važne poslanstvo v svetu. Pomislijo naj, če velja to, kar danes branimo kot Zahod in zahodno omiko, za nekaj dokončnega, ali le kot izhodišče pri ustvarjanju tiste družbe, v kateri vidijo verni ljudje svoj ideal. Gronchi vidi v tem le izhodišče in poziva vse, ki verujejo, da se Bog javlja v človeški zgodovini, naj uresničijo krščanska načela v socialnem in gospodarskem življenju. Z dejanji morajo izpričati, da je krščanstvo neprimerno višje in boljše od materializma, ki danes vlada že skoro v večini sveta. Gronchi je govoril kot prepričan katoličan, ki vidi v krščanstvu pravi vir, iz katerega naj človek zajema pri delu za mir in bratstvo med narodi. Važna je zlasti njegova ugotovitev, da se je danes izkazalo, kako nezadostna in neprimerna sta marksizem in komunizem, za katera je že marsikdo mislil, da sta nezrušljiva osnova za človeško sožitje. Prav v trenutku, ko se je zdelo, da je komunizem že na višku, je nekaj treščilo vanj kakor strela in pred nami se je razgalila vsa njegova krutost, zlaganost in nesposobnost.

Sestanek na Brionih

Sredi julija bo na Brionih mednarodni sestanek, ki ga bodo imeli Tito, indijski ministrski predsednik Nehru ter egiptovski predsednik Nasser. Vsi trije so voditelji tako imenovane tretje sile nevtralnih držav, dasi bi mogli zlasti predsednika Tita imeti bolj za podaljšano roko Moskve kot za nevtralca. Sestanek bo vsekakor važen, ker bo dal izraza azijsko-afriškim težnjam po večjem vplivu v vodstvu svetovnih zadev, v katerih zdaj odločata v glavnem Sovjetska zveza in Amerika. Nehru se bo ustavil v Jugoslaviji tri dni, Nasser pa sedem. O sestanku bomo še poročali.

Vladarji v Moskvi

V Moskvi sta bila pred kratkim na obisku jemenski prestolonaslednik in perzijski šah. Zdi se, da je jemenski prestolonaslednik, ki ima tudi važne funkcije v domači vladi, sklenil s Sovjetsko zvezo važen sporazum, po katerem bo Jemen prišel v gospodarsko in politično odvisnost od Sovjetske zveze. Perzijski šah je imel menda le nekaj gospodarskih pogajanj z moskovsko vlado. Pri tem je vsekakor zanimivo, da hodijo kralji na obiske v središče svetovnega komunizma, ki je vrgel s prestola kronane glave povsod, kjer je prišel na oblast. Človek bi mislil, da si v svoji kratkovidnosti sami kopljejo grob.

Na Angleškem štedijo

Britanski finančni minister Mac Millan je v spodnji zbornici izjavil, da bo vlada iz letošnjega proračuna prištedila za 124 milijard lir. Dve tretjini prihranka bodo dosegli pri vojaškem proračunu. V kratkem bodo opustili nekatere postojanke, ki jih iz političnih ali gospodarskih razlogov ne morejo več držati. V tej zvezi omenjajo Ciper, Singapur, Cejlon in Simonstown v Južni Afriki. Nekaj vojaških bremen pa bo britanska vlada prenesla na nekatere dominione.

Nova avstrijska vlada

Na Dunaju so sestavali novo vlado iz avstrijske ljudske in socialistične stranke. Vladi načeljuje kot kancler ponovno krščanski demokrat Raab, podkancler je socialist Schaerf, zunanji minister pa dr. Figl. Posebno pažnjo so posvetili Južni Tirolski, za katero je bil imenovan za državnega tajnika prof. Gschnitzer iz Inomosta. Podržavljene petrolejske vrelce bo upravljal posebni ministrski odbor pod predsedstvom kanclerja Raaba. Prav tako bo ta odbor vodil ostalo podržavljeno premoženje. Podobno bo urejena zadeva avstrijskega radia, ki ne bo več pod upravo socialističnega ministra Waldbrunnerja, marveč celotne vlade pod predsedstvom kanclerja Raaba. Avstrijska vlada, ki je pokazala posebno zanimanje za nemško manjšino na Južnem Tirolskem, bi pač morala uporabljati enako merilo za Koroške Slovence in Gradiščanske Hrvate, česar doslej ni bilo opaziti.

Predlogi Čuenlaja

Te dni se je oglasil kitajski ministrski predsednik Čuenlaj in je predlagal Čangkajškovi nacionalistični vladi na Formozi pogajanja za priključitev Formoze h Kitajski. Nikakor pa ni odnehal od zahteve, da mora biti omenjeni otok pridružen h komunistični Kitajski. Precej zmerno je govoril tudi o Združenih državah. Na vse strani je ponujal roko sprave, a le pod trdimi pogoji, ki so zlasti za Čangkajška skoro nespremenljivi. Ponovno je načel tudi vprašanje o sprejemu komunistične Kitajske v Združene narode. V ta namen se je dobrikal južnoameriškim državam v upanju, da bodo v Združenih narodih glasovale za sprejem komunistične Kitajske.

Britanska državna skupnost

V Londonu je bila konferenca ministrskih predsednikov britanske državne skupnosti. Predsedoval ji je Eden. Razpravljali so o političnih in gospodarskih vprašanjih. Britanska državna skupnost bi hotela postati nekaka vmesna sila med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo, vendar pa tega ne more zaradi Avstralije in Kanade, ki sta odločno na ameriški strani. Dalje so govorili o tem, kako naj bi se zahodni svet uspešno zoperstavljal komunizmu zaradi nove taktike, ki jo je začela voditi Sovjetska zveza.

PISMO IZ ZGONIKA

Sedaj, ko so upravne volitve za nami in ko so se glave nekoliko oddahnile, je prav, da te volitve v luči treznega presojanja nekoliko premotrimo ter na podlagi starih in novih izkušenj potegnemo nekatere bistvenejše zaključke. Ne bo obenem odveč, ako za boljše razumevanje naših ožjih zadev osvetlimo tudi zaključno fazo komunističnega predvolilnega boja.

LISTA KOMUNISTIČNE ENOTNOSTI

Po zadnjih upravnih volitvah leta 1952, ko so se titovci pridružili demokratičnim Slovencem v borbi proti komunistom-kominformistom, je med njimi prevladalo mišljenje, da je njihov skupni nastop s skreganimi progresivnimi bratci tovariša Vidalija tudi za v bodoče teoretično in praktično popolnoma nemogoča stvar. V tem je večina tukajšnjih titovcev tudi do skrajnosti vztrajala. A »nov kurz« hinavskega pomirjenja, ki ga je v senci bajonetov začela širiti »domovina socializma« sovjetska Koromandija, je tržaškim vrhovom titovskega komunizma: Deklevi, Petroniju in Štoki narekoval snovanje skupne komunistične fronte, ki naj z volitvami tudi dejansko zbliža vse skregane rdeče vročekrvneže ter jih poveže v napadalno monolitno silo po vzorcu proslulih OF, UAISOV, LJUDSKIH FRONT, ali kakor so se že imenovale podobne komunistično-škvadristične »množične organizacije«.

Zato je bilo tudi v naši občini edino vodilo, cilj in smoter tako imenovane »demokratične enotnosti« borba proti Slovenski listi do njenega stalnega uničenja.

SLOVENSKA LISTA

Zvesti sv. Cerkvi in svojemu preganjanemu narodu, smo se protikomunistični Slovenci združili na Slovenski listi in brez vsakih pomislekov z vso odločnostjo sprejeli vodilno bitko proti finančno močno podprtim združenim komunistom, med katerimi ni pravzaprav nikdar bilo vidne razlike. Naša borba je bila vseskozi poštena, odkrita in frontalna. — Govorila so dejstva, ki so naše sovražnike potiskala ob zid in jim jemala sapo. Ne samo. Imena naših kandidatov so jamčila poštenost, značilnost in globoko narodno zavest, ki preveva srca vseh slovenskih ljudi, ki nočejo postati sužnji komunističnih krvoločnih pohajačev, kakršni so po zadnji vojni z nasiljem in uboji sedli slovenskemu narodu za vrat. Imena naših mož, ki so pošteni in podjetni gospodarji, skrbni očetje in nepodkupljivi Slovenci, so nam v ponos in ta ponos so nam celo komunisti histerično zavidali, a ga izpodkopati niso mogli. Na naši listi tudi ni bilo ljudi, ki bi bili zaradi napadov in javnega obrekovanja duhovnikov, sv. Cerkve in njenega poglavarja celo sodnijsko in policijsko preganjani! Taka je bila naša Slovenska lista s srcem in slovenskim nageljnom, in taka je bila tudi naša volilna borba. Vsega tega so se hlapci osovraženega komunizma na naših tleh bridko zavedali, zato so se posluževali »argumentov«, ki niso imeli z ljudmi v naši občini nikakršne zveze.

KOMUNISTIČNO FRAZARSKO OBREKOVANJE

Na svojih komunističnih zborovanjih so združeni rdečkarji na najgrše načine zmerjali in psovali dr. Agneletta, dr. Simčiča in druge predstavnike protikomunističnih Slovencev, češ da služijo neslovenskim koristim itd. itd. Previdno pa so zamolčali znane parole Vidalija in tovarišev o pripadnosti bivšega Svobodnega tržaškega ozemlja. Hinavsko in pritlikavo so prezrli vsem znano dejstvo, da je Tito za nekaj Judeževih denarjev prodal neodvisnost trž. Slovencev in jih brez vsake vesti in sramu potisnil v sedanji položaj, zaradi česar so ga kominformisti še do včeraj imenovali brezvestnega kramarja! Druga priljubljena laž je bila pravljica o nevarnosti, ki da preti nabrežinski občini. In tudi tu so številke pokazale, da je komunistom in njihovim sopotnikom šlo le za prevzem oblasti in komunistizacijo občine. Volitve so za nami, a marsikomu bo že bližnja bodočnost morda tudi v naši občini pomagala do pravega spoznanja in dokončne obsodbe vseh komunističnih političnih lopovščin.

FARIZEJSKA VLOGA RDEČIH »KATOLIKOV«

Sekciji KP za zgoniško občino bi storili vsekakor veliko krivico, ako bi nepremišljeno odrekli priznanje nekaterim njenim najzaslužnejšim prvoborcem, ki so veliko pripomogli, da je zgoniška občina padla v komunistični objem. Tu zablestita dve imeni: član KP Pegan Just, odstavljeni cerkveni ključar, in tov. Grilanc Karel (po domače Štefkov), oba iz Saleža. Prvi se je uveljavil kot javni komunistični kričač na volilnih shodih; drugi, bivši titovski funkcionar, pa je verjetno po nalogu Dekleve in Štoke lazil okrog svojih smešno redkih razočaranih pristašev ter jih z vsemi mogočimi sredstvi lovil v komunistične volilne mreže. Oba se rada ponašata z nekim »katoličtvom« posebne vrste in na ta način povzročata neprecenljivo škodo katoliški in slovenski stvari v naši župniji, ker »dokazujeta«, da je za katoličana možno in po vesti dopustno sodelovanje in podpiranje komunizma. Krepko »izpodbijata« veljavnost odlokov kongregacije sv. oficija, ki je 1. julija 1949 komunizem in sopotništvo z njim javno obsodila, kot Bogu, veri in Cerkvi sovražno gibanje. Ker smo altruistično postregli KP, naj sedaj javno opozorimo še naše zavedne ljudi, naj tema dvema gospodoma: Peganu Justu in Grilancu Karlu-Štefkovemu, odrečejo vsako zaupanje, kajti po vsej borbi, ki sta jo javno vodila za zmago brezbožnega komunizma v naši občini, nimata nikake pravice, da se še kdaj sklicujeta na nekakšno katoliško ime, ki sta ga vedoma in hote postavila v službo sovražnikov Boga, sv. Cerkve in lastnega naroda!

NAŠ USPEH

Kljub vsej plačani kom. propagandi, kljub grožnjam o odvzemu obmejnih potnih dovoljenj, invalidskih penzij itd., je število naših zavednih somišljenikov naraslo od 185 (leta 1949) na 256 pri letošnjih volitvah, kar pomeni vsekakor znaten napredek, če pomislimo, da je skupna rdeča fronta kominformovcev in titovcev (teh praktično skoro ni več!) nabrala komaj 462 glasov z italijanskimi na proseški postaji (približno 20) vred! Vsem našim pogumnim in nepodkupljivim volivcem izrekamo vso čast in priznanje ter jim obenem obljubljamo, da bodo njihove koristi po naših izvoljenih svetovalcih, ki so v opoziciji, učinkovito in odločno zastopane. V občinskem svetu nas zastopajo sledeči svetovalci: g. Milič Josip (nosilec slov. liste) iz Malega Repna, g. Doljak Henrik iz Samatorce in g. Auber Alojzij iz Bajte pri Saležu.

Matjaž

VPRAŠUJETE — ODGOVARJAMO

BOGATIN — KOMUNIST

Slišal sem, kako se je pohujševal bogat meščan, ki ne gre nikoli v cerkev, nad komunisti, češ zakaj pošiljajo otroke k prvemu svetemu obhajilu, saj nimajo nobene vere. Vem pa, da je tudi ta meščan svojega otroka poslal k prvemu svetemu obhajilu. — Gospod urednik, kaj se vam zdi, ali si morejo ti ljudje glede vere in nevere med seboj kaj očitati? Jaz ne vidim z ozirom na vero med njimi nobene razlike!

*

Tudi jaz ne! Komunista pred Bogom včasih opravičuje zaradi njegove nevere pomanjkanje izobrazbe, težke življenjske razmere in razne druge okoliščine. Za nevernega bogatina pa taka opravičila ne veljajo. Dovolj ima prilike, da se v veri zadostno pouči, ni vsak dan v skrbeh za preživljanje, ne ve, kaj je pomanjkanje. Prav taki neverni bogatini, ki ne poznajo krščanske pravičnosti, kaj šele krščansko ljubezen, so v obilni meri krivi za rast komunizma. Če bi se vsaj nekoliko odpovedali svojemu pretiranemu razkošju, če bi zares krščansko živeli in pomagali potrebnim, bi se komunizem ne širil dalje.

Veliko farizejstvo je, če se tak bogatin norčuje iz komunistove nedoslednosti pri prvem svetem obhajilu, saj je sam prav tako nedosleden. Njegov otrok morda zares odkritosrčno občuti lepoto prvega svetega obhajila — a njemu samemu je le prilika, da se ponaša s svojim bogastvom, ali da nudi svojemu otroku nekaj, česar ne more kupiti za denar, in nič več.

Tržaško Izvestje

Od leta 1947 pa do danes nas je še ob koncu vsakega šolskega leta razveselilo Izvestje, ki ga izdajajo slovenske srednje šole v Trstu. Samo čestitati je treba onim, ki vodijo to častivredno spodbudo, čestitati k njihovi vztrajnosti, s katero tudi v težjih razmerah ostajajo zvesti staremu izročilu šolskih poročil.

Kot zadnja leta je tudi letos Izvestje uredil prof. Martin Jevnikar. Prav je, da se je to pot tudi podpisal, da tako javnost vsaj ve, komu gredo zasluge, da dobivamo leto za letom tako lično urejeno poročilo o naših šolah.

Uvodna razprava letošnjega Izvestja je posvečena pesniku Aškercu, katerega jubilejno leto slavimo. Ravnatelj A. Kacin jo je napisal in v njej skušal spodmakniti noge dosedanji oznaki Aškerca-realista. Dr. Kacin postavlja in dokazuje ravno nasprotno: Aškerca ni mogoče imeti za realista, kajti sestavine njegove poezije so bistveno romantične. Oznako »Aškerc-realist« je namreč rodil čas podobno revolucionarnega odnosa do Gregorčičeve mehkobe in Stritarjeve solzavosti v slovenski pesmi, kot sta ga vodila realizem in naturalizem v svetu proti drugače pojoči romantiki. In bistveno drugačna kot Gregorčičeva ali Stritarjeva je Aškerčeva pesem tudi bila. In za to »drugačnost« po osnovni težnji v iskanju motivike, po formi, po jeziku in po službi pesmi nepesniškim geslom — je Ivan Prijatelj označil Aškerca za realista. Slodnjak je nato prvi podvomil o tej trditvi, sedaj pa jo izpodbija dr. Kacin s pretresom onih Aškerčevih pesmi, ki so nastale v najplodnejšem desetletju njegovega ustvarjanja.

Za uvodno razpravo sledi običajni del šolskih Izvestij: poročila o posameznih šolah: Višja realna gimnazija, Učiteljišče, Trgovska akademija, Nižja srednja šola, Nižja industrijska, Nižja trgovska šola v Trstu, Strokovni tečaji v Nabrežini, na Opčinah, Proseku, Katinari, v Dolini. Skupno enajst zavodov s 1474 vpisanimi učenci. — In uspehi? Od 1413 ob koncu šolskega leta prisotnih jih je izdelalo 633, to je okoli 45 odstotkov.

Na zadnjih straneh Izvestja nas pozdravljajo fotografije letošnjih maturantov, za njimi še poročila o izvenšolskih nastopih dijakov, novih šolskih knjigah, publikacijah profesorjev, Literarnih vajah. Potem pa je prav na koncu še zanimiv seznam vseh, ki so po letu 1945 poučevali na slovenskih srednjih šolah v Trstu, pa so zaradi enega ali drugega razloga zapustili šole.

PRAZNIK DELA

Dne 10. junija so v milanski športni palači praznovali 50-letnico ustanovitve jeklarske in železarske družbe Falck, v katero so vključeni največji industrijski italijanski kompleksi. Ob tej priliki so delodajalci povabili na slavnostno kosilo vse delavce in uslužbence, ki so najmanj 25 let že v službi imenovane jeklarske družbe. Tako je ta lepi jubilej dela združil nič manj kot 2600 delavcev. Inženir Giovanni Falck je razdelil nagrade med delavce, ki so že čez 50 let v njegovi službi.

Tombola na Travniku

Okrog 8 tisoč ljudi je prisostvovalo na praznik sv. Petra in Pavla zvečer tradicionalni tomboli na goriškem Travniku. Veliko je bilo ljudi z dežele in tudi iz Jugoslavije. Izmed šestih srečnežev, ki so zadeli tombolo, so bili štirje Slovenci in sicer iz Števerjana, Podgore in Sovodenj in ena iz Gorice. To znači, da se je tombole udeležilo veliko število naših ljudi. Izkupiček tombole je šel v prid deškemu zavodu Lenassi v ulici Vittorio Veneto.

Žetev

Pridelek žita je letos padel v Italiji za 8 od sto. Tudi na Goriškem bo pridelek žita manjši kot lansko leto. Računajo, da bodo pridelali le 90 tisoč stotov žita, medtem ko je znašal lanski pridelek v goriški pokrajini 150.000 stotov. Mnogo žita je poškodovala rja, največ pa slabo vreme.

S. K. P. D. V GORICI

vabi na

SLIKARSKO RAZSTAVO

katero prireja

A. ČEBUL

v dvorani Marijinega doma na Placuti.

Umetnik nam v sliki prikazuje koroške motive.

*

Razstava bo odprta vsaki dan, do vštevšega 8. julija 1956, od 10. do 12. ure, ter od 15. do 18.30.

Blagovni promet s Slovenijo

Blagovni promet s Slovenijo se vedno bolj uveljavlja. V prvih petih mesecih so izvozili iz Slovenije za 5,5 milijarde din blaga. Med izvoženim blagom je bilo največ lesnih izdelkov, živine in izdelkov barvne metalurgije. Mednarodna trgovska komisija med Italijo in Jugoslavijo je potrdila nadalje uvoz iz Italije v Jugoslavijo 1.500 ton limon, 100 ton rozin, 10 ton cimeta in 30 ton suhih polenovk.

Seznam občinskih davkov

V nastopnem finančnem letu bodo morali goriški meščani plačati okrog 70 milijonov lir davkov. Vendar ta vsota ne bo krila vseh občinskih izdatkov, precejšnji del bo morala kriti država. Družinski davek predstavlja v seznamu davkov največjo vsoto in sicer nad 50 milijonov. Največ dohodkov je prijavil Mattiroli Giovanni, in sicer 8 milijonov lir letnih dohodkov. Za to vsoto je obdavčen z nad 1 milijon lir družinskega davka. Dva druga goriška trgovca sta prijavila 6 milijonov lir obdavčljivega dohodka, nad 3 milijone pa 5 drugih goriških trgovcev.

Šolske vesti

Na Državni Nižji srednji šoli s slov. učnim jezikom v Gorici so izdelali pri Nižjem tečajnem izpitu sledeči dijaki:

Bratina Božidar, Cernetig Remo, Devetak Venceslav, Jakin Danilo, Maurensig Pavel, Petarin Božidar, Sulli Marko, Terpin Aldo, Venosi Salvator, Vidimar Jožef, CESCUTTI Marija (odličnjakinja), Di Dio Silva, ELSBACHER Marija (odličnjakinja), Paulin Nadja, Pisk Bogoljuba.

2 dijaka sta bila zavrnjena, 21 pa jih je dobilo popravne izpite.

Na Državni Strokovni šoli so izdelali pri zaključnem izpitu:

Budal Bruno, Crassini Ivan, Ferletič Silvan, Florenin Ivan, Debellis Adrijan, Kerpan Lucijan, Klavčič Emil, Klemse Jožef, Kovic Anton, Malič Bruno, Pahor Oskar, Pelicon Martin, Radetti Lucijan, Terpin Julijan, Zavadlav Rajmund, Ambrosi Marija, Braini Marija, Ersetig Ada, Figelj Pavlina, Lorenzi Adele, Marussi Danila, Mauri Silvana, Perco Karla, PINTAR Albina (odličnjakinja), Pintar Irene.

16 jih je dobilo popravne izpite.

*

Gojenci Strokovne šole so dne 21. t. m. po končanih zaključnih izpitih priredili v lepo okrašeni šolski dvorani svoj običajni poslovilni sestanek, na katerega so povabili vse svoje profesorje, da so se jim za njih požrtvovalno delo in očetovsko skrb iskreno zahvalili. Sestanek je uspel v vsakem oziru najboljše. Gojenci še ob tej priliki zahvaljujejo tudi vsem dobrotnikom mladine, ki so jim omogočili to veselje in se tako lepo poslovili od šole. Istočasno izrekajo vsi gojenci Strokovne šole prisrčno zahvalo vsem svojim dobrotnikom, ki so jim pripomogli napraviti v tem šolskem letu kar tri res lepe in poučne izlete v Trst, po Furlaniji skozi Čedad, Videm, Palmanovo in v Benetke-Murano-Lido ter še več drugih poučnih strokovnih ekskurzij.

SLOVESEN VHOD Č. G. VILKA ŽERJALA V SPREMSTVU STARŠEV V DOMAČO ŽUPNO CERKEV, DA V NJEJ PRVIČ DARUJE SV. MAŠO

Koledar v radiu

Oznanili smo, da so na slovenskem radiu v Trstu meseca junija vpeljali kratko razlago o svetniku vsakega dneva. Za svoje ime se vsakdo zelo zanima in želi kaj več vedeti o svetniku, čigar ime nosi. Zato sodimo, da so to novost skoraj vsi poslušalci z veseljem sprejeli. Vsako jutro ob 7.03 uri je posvečenih nekaj minut svetniku dneva.

Rojan

Duhovne vaje so za nami. Misijonar g. Jože Vidmar nam je znal s toplo besedo pokazati, kaj mora biti prva skrb našega življenja — zveličanje naše duše. Da smo radi poslušali njegovo besedo, je pokazal številen obisk pri govorih. Upamo, da duhovne vaje ne bodo ostale brez sadu.

Na praznik sv. Petra in Pavla je okrog 20 naših otrok prejelo zakrament svete birme pri Novem sv. Antonu. Naj jim pomaga Sveti Duh s svojimi milostmi, da bi celo življenje ostali zvesti Bogu!

Nova maša pri Sv. Ivanu

Nova maša je v tržaški škofiji vedno redkejša slovesnost, posebno med slovenskim prebivalstvom. Med vsemi župnijami je dala doslej največ duhovnikov svetoivanska župnija. Tako smo preteklo nedeljo spremljali k oltarju četrtega povojnega novomašnika. Bil je to č. g. Viljem Žerjal, iz znane Žerjalove družine. Ker je to važen in vesel dogodek za župnijo in za slovensko prebivalstvo v Trstu, je slavje privabilo zelo veliko število domačih vernikov in tudi marsikakega našega dobrega prijatelja iz mestnega središča in okolice. Krasno vreme je dobro razpoloženje še povečalo. Slavljencu je govoril z izbranimi besedami g. dr. Močnik iz Gorice. Domačemu cerkvenemu pevskemu zboru je šlo ob tej priliki petje od srca kot malokdaj, moderne orgle, izborno oglanje, vodstvo mojstrskega dirigenta in dobro izbrana Perosijeva maša (Pontificalis sec.) je stopnjevalo duhovno doživetje. Marsikatero oko se je orosilo, ko se je s kora oglasila naša stara in prelepa pesem »Novomašnik, bod' pozdravljen!« Novomašni svatje so se po slovesnosti v cerkvi umaknili za nekaj ure v zatišje naše stare Subanove gostilne. Razumljivo je, da so se tudi tu prav dobro imeli. Prvi je dvignil čašo k napitnici starosta tržaške duhovščine, č. g. Škabar, sledili so mu gostje. Tudi k popoldanski službi božji se je zbralo mnogo ljudi. Prepevali smo lepe naše stare pesmice. Naslednje jutro je daroval novomašnik presveto daritev v obnovljeni stari cerkvici, kjer so se zbirali v preteklosti naši davni dedje. To so bili dnevi tihega duhovnega veselja ne le za slavljenca in njegove domače, temveč za vse naše verno ljudstvo, ki si je prizadevalo, da bi bil to čim lepši praznik za Sv. Ivan.

Bazovica

Na praznik sv. Petra in Pavla smo imeli spet lepo slovesnost; 29 otrok je prejelo prvič sv. Rešnje Telo. Za sedanje razmere je to število kar zadovóljivo; za naprej pa ne vidimo več možnosti takega števila. Rojstva grozovito padajo. Veliko otrok — veliko veselja, čeprav moderni zakonci drugače mislijo, toda se močno varajo. Ta dan smo se zares veselili v krogu naših pridnih otrok.

Po večernicah smo se zabavali v naši župni dvorani. Naši prvoobhajanci so se postavili na oder in nam nudili krasno sliko vere in nedolžnosti. Za njimi so nastopili vrli openski fantje in dekleta pod vodstvom gospoda učitelja Karla Vrabca. Uprizorili so svojo prvo igro »Mandrijarske hlačea«. Zelo smo jim hvaležni, da so naše prvoobhajance in njih starše tako lepo zabavali. Žal nam je, da jih nismo mogli nagraditi z bolj obilnim smehom: smo pač malo počasni v tem oziru.

Sv. Križ

Tretjega julija je preteklo 25 let, odkar je bil posvečen za mašnika č. g. župnik dr. Jože Gracar. Že vrsto let vneto deluje v kriški župniji. Ob njegovi srebrni sv. maši mu iz srca želimo, da bi se mu zdravje vedno bolj utrdilo in da bi tako mogel še dolgo delovati v Gospodovem vinogradu.

Huda nesreča na Višu

Pretekli teden se je na pogorju Viša dogodila nesreča, ki je zahtevala kar tri smrtne žrtve komaj 19-letnih mladeničev, iz mladinskega doma v Trstu. Skupina mladih Tržačanov se je na praznik svetega Petra in Pavla 29. junija podala na izlet v Kanalsko dolino z namenom, da se povzpejo na vrh Viša, ki je v tem letnem času še v snegu. To je bilo za mlade plezalce usodno. Pri plezanju po kanalu med Višem in Gamsovko, nad kočo Pellarini, se je nenadoma utrgal plaz snega in kamenja in jih potegnil v globino. Dva mladeniča, ki sta bila bolj zadaj, sta se plazu umaknila, medtem ko so trije izgubili življenje v globokem prepadu. Po hudih naporih so vojaški oddelki šele v soboto zjutraj rešili njihova trupla. Prepeljali so jih najprej v mrtvašnico v Ukve in nato v Trst, kjer je bil v torek popoldne 3. julija pogreb.

Isti dan se je hudo ponesrečil na Poludniku nad Ovčjo vasjo neki drugi mladi Tržačan Tullio Ogrisi. Tudi njemu se je pri plezanju nenadoma utrgal pod nogami topeči se led in padel je v globino, kjer je obležal težko ranjen. Pripeljali so ga v trbiško kliniko. Zdravniki upajo, da ga bodo rešili.

Otroci so odšli v kolonije

Pretekli ponedeljek je odšlo 100 dečkov v kolonijo v Paularo v Karniji. Kolonijo je organiziralo Slovensko karitativno društvo. Na postaji je bilo izredno živo. Mamice so se s težkim srcem poslavljale od svojih ljubljenčkov. Zelo jim privoščijo mesec dni zdravega življenja v planinskem zraku, a ločitev je vseeno težka. Dečki so se kazali zelo pogumne, a če bi mogli pogledati v njihove srčke, bi videli, da se jim nekoliko le stiskajo. Mamice so lahko mirne. Njihovi otroci bodo noč in dan pod nadzorstvom skrbnih učiteljic.

Istega dne je v kolonijo Dobrodelnega društva v Devinu odšlo 80 dečkov. Tja so šli tisti otroci, ki so po mnenju zdravnikov potrebni morskih kopeli.

V soboto odide v kolonijo Vincencijeve konference 100 deklic, ki bodo preživele mesec lepih počitnic na Repentabru.

Izid izpitov na Nižji trgovski strokovni šoli

Na državni Nižji trgovski strokovni šoli v Trstu so se vršili nižji tečajni izpiti od 7. do 21. junija 1956.

K izpitu se je prijavilo 14 kandidatov in 22 kandidatinj. Izdelalo je 5 kandidatov in 16 kandidatinj.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*

Tiska tiskarna Budin v Gorici

OBVESTILA

DUHOVNE VAJE bodo letošnje poletje takole razvrščene: za dekleta v Gorici v uršulinskem samostanu od 16. do 20 avgusta. Za fante pa bodo v goriškem malem semenišču od 25. do 29. avgusta. Podrobnosti pozneje.

ROMANJE V TIROLE V WEISSENSTEIN pri Bocnu priredi Mar. družba iz Gorice od 23. do 25. julija. Ker je še nekaj prostorov na razpolago, se lahko še kdo oglasi. Javite se pri vodstvu družbe Corte S. Ilario 7, Gorica.

VABILO NA IZLET. Kmetsko delavski zvezi iz Doberdoba in Sovodenj prirejata izlet s korierami na grob msgr. Trinka, k Landarski jami in k izviru reke Ter. Izlet se bo vršil 15. t. m. Odhod s Travnika v Gorici ob 6.50 uri zjutraj, iz Štandreža ob 7h, iz Sovodenj, Rupe in Gabrij ob 7.15 in iz Doberdoba ob 7.35.

Cena 500 do 550 lir! Povratek skozi Videm in Doberdob. Poskrbljeno je za petje in za harmonikaše. V Doberdobu zabava ob povratku! Prijave za izlet sprejemajo: v Števerjanu g. Perin v Dvoru, v Doberdobu in Sovodnjah pa zastopniki K.D.Z., v Gorici in okolici skrbijo za to posebni poverjeniki. Posebnih vabil K.D.Z. ne pošilja!

K.D.Z. iz Števerjana se izletu uradno ni pridružila zaradi cerkvenega praznika svetega Mohorja v Števerjanu, ki pade prav na nedeljo 15. t. m.

LISTNICA UPRAVE

Opozarjamo vse naročnike na poravnavo naročnine. Pohitijo naj predvsem tisti, ki nam dolgujejo še za preteklo leto, ker jim bomo v nasprotnem slučaju list ustavili. »Katoliški glas« nima nobenih drugih fondov, zato je njegov obstoj odvisen le od redno plačane naročnine.

DAROVI ZA MARIJANIŠČE: N. N. iz Rojana 500 lir.

RAZVOJ ČLOVEŠKIH MOŽGANOV

Profesor George Lawton trdi, da človeški možgani dosežejo višek delovanja v šestdesetem letu starosti. Zanimivo pa je, da se organski razvoj možganov zaključi že pri sedmih letih, dočim ostalo telo doraste šele pri 20. letu.

BOGATO JEDILNO ORODJE

V hotelu »Commodoro« v New Yorku imajo 150 tisoč kosov srebrnega jedilnega pribora.

ŽIVI BREZ GLAVE

Obglavljena kobilica je živela še 7 dni.

Z misijonarji v Belgijskem Kongu

Drugega dela in opravil pa zopet nikomur ne zaupam in ga sam napravim, kakor zidanje obokov nad vrati in okni. Delavci zapuste delo ob treh popoldne, meni ga pa redno še kaj ostane. Danes je treba popraviti polomljeno samokolnico, jutri bodo pri eni izmed stiskalnic za opeko kaj polomili in lopati in krampu je treba novega toporišča. Ko sem sam, ker so delavci odšli, se vendar pred vsem drugim najprej kar vržem na svoje ležišče za kake pol ure, da se oddahnem in kratko odpočijem od vročine tropskega dneva.

SKRB ZA NOVE KRISTJANE

Misijonsko delo je redno najbolj uspešno med mladino, to vidimo po vseh misijonskih deželah. Naravno zato, da je misijonarjeva glavna skrb misijonska šola. Na misijonu samem se zbirajo v šoli dečki, za deklice je pa poskrbljeno nekoliko vstran, kjer imajo svojo naselbino sestre misijonarke, kadar se v tistem kraju sploh nahajajo. Deca se v šoli uči poleg drugega znanja tudi molitev in drugega iz katekizma, kolikor je potrebno za prejem svetega krsta. V drugem ali tretjem letu pouka so potem otroci krščeni, kakor je kdo prej ali pozneje sposoben. V nadaljnjih letih šole se še spopolnijo v verskem pouku, da lahko pristopijo še k sv. obhajilu in so birmani ter tako postanejo celi katoličani. Dobro je, kjer imajo deklice možnost vzgajati se pri sestrah ter je vsaj del doraščajoče ženske mladine tudi prejel sveti krst. Ko taka fant in dekle dorasteta, moreta v redu stopiti v zakonski stan in ustanoviti novo krščansko družino. Sicer si fant poišče poganko, ker nima druge izbire. V takih primerih pride navadno do poznejše, večkat po dolgih letih skupnega življenja, ureditve zakona. Pa je zadeva iz več ozirov težje izvedljiva, ker mora tedaj žena vsaj za pol leta v katehumenat, da se na prejem sv. krsta primerno pripravi in o sveti veri in krščanskem življenju vsaj za silo pouči. Kadar se kateri odraslih priglasi za sveti krst, pride prebivat blizu misijonske postaje ali se tam kar vdinja, da tako laže sledi pouku katekizma in more misijonar nanj bolje paziti, da ga presodi, če misli resno in ako njegovo življenje ni spodtakljivo ali celo nevredno bodočega kristjana. Pravtako se ženske ustalijo kje blizu sester, da jih te slednje poučujejo in nadzorujejo. Takim kandidatom za sveti krst je treba res precejšnjo mero dobre volje in samoodpovedi, da prestanejo to dobo preizkušnje zlasti še, ker so skoro izključno zakonski.

Po tridesetih letih misijonskega dela je ena šestina prebivalstva v Kongu prestopila h krščanstvu. Pavzaprav je tu vsak posameznik popolnoma prost pri izbiri verske pripadnosti, zlasti odrasel človek. Če pa kdaj oče ali mati nasprotujeta krstu svojih otrok, je to iz kakega osebnega vzroka. Letno je krščenih okoli 600 katehumenov, to je po večini šolskih otrok. Novorojenčki katoliških zakoncev so krščeni ob rojstvu, otroci iz mešanih zakonov pa vedno, kadar jim je zagotovljena krščanska vzgoja. Umirajoči pogani so skoro vedno deležni milosti sv. krsta, če je le misijonar ali sestra kje blizu. V takih primerih dobijo tudi razsodni domači katehisti potrebno pooblastilo, kadar je umirajoči zelo daleč. Prav redki so primeri, da bi kdo izrecno odklonil to rešilno milost ob svoji smrtni uri.

ZAKON MED ZAMORCI

Seveda niso komaj krščeni pogani že takoj tudi popolni kristjani. Tudi če prejmejo sv. krst že kot majhni otroci, doraščajo vendar še v domačem poganskem okolju, ki se še oklepa starih prirojenih navad. Take navade in posebni običaji ob nekaterih življenjskih prilikah med njimi niso vselej v skladu z verskim in nravnim naukom vere, katero so sprejeli. To posebno v pogledu zakonskega življenja. Božja milost, dobri zgledi, brezmejna potrpežljivost in vztrajno prigovarjanje misijonarjevo, dosežeta tu pa tam kak uspeh. S prihodom civilizacije se način življenja domačinov spreminja, kar ho nujno privedlo v prihodnjih generacijah že do novih običajev.

Ženin mora nevesto nekako kupiti s tem, da izplača njenim domačim domenjeno doto ali vsaj dobršen del, kar se izvrši pred pričami. Ko je to izvršeno, sta si mlada dva že kot mož in žena in je zakon pravnoveljavno sklenjen tudi pred civilno oblastjo. Višina dote v denarju se zelo razlikuje po posameznih pokrajinah, tvori jo pa tudi razno blago ali živali. Primitivnejši domačini se poslužujejo pri sklepanju takih zakonskih kupčij še vedno tudi nekega njihovega prvotnega denarja, ki ga termiti in vlaga ne morejo uničiti, kar se jim rado zgodi z našimi bankovci. Iz bakrene rude so si znali stopiti neko nečisto zlitino, iz katere so vlivali bolj ali manj debelo žico ter jo razrezati na primerno dolge kose, kar jim je dalo denarno enoto. To je še sedaj veljaven denar pri takih kupčijah. Pri izplačevanju take dote je treba precej ljudi, nosačev in takih, ki denar pred pričami počasi preštevajo. Treba ga je tudi precejšnje breme. V resnici mož vse življenje ne neha odplačevati cene za svojo ženo, ker njena družina neusmiljeno izkorišča tak vir dohodkov in se ne utrudi terjati zdaj to, zdaj ono. Mladi se ne jemljejo iz ljubezni in nevesta ali žena se bolj drži tistega, kateri zanjo več žrtvuje. Zato se pa začne kujati, če mož ne ustreže pohlepu njenih in ako je skop z darovi. Zgodi se, da možu uide in se vrne na svoj dom. Seveda je potem težko priti do sprave. Mož mora zopet odkupiti ženo pri njenih domačih, da jo ti pripravijo do vrnitve. Dota je nekako jamstvo trdnosti zakonske zveze, vendar, kakor razvidno, ne dovolj trdno jamstvo. Cerkveno se mlada dva prej ne moreta poročiti, dokler ni dota v celoti izplačana.

(Nadaljevanje)